

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

8 juni 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Jacques Laverge tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de ESF-subsidiëring van de v.z.w. Protheus-De Clavere

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het afsprakenkader met de sociale partners inzake het algemeen verbindend verklaren van Vlaamse CAO's

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 8 juni 2000

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Jacky Maes

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.14 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jacques Laverge tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de ESF-subsidiëring van de VZW Protheus-De Clavere

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laverge tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de ESF-subsidiëring van de VZW Protheus-De Clavere.

De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik verwijs naar een bericht in de West-Vlaamse regionale pers over de problematiek van de VZW Protheus-De Clavere. Deze vereniging organiseerde de opleiding en vorming voor communicatietechnologie voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt.

Volgens de berichtgeving ondernam de minister nog pogingen om het tij te doen keren via onder meer twee overbruggingskredieten. Voor de overname van het personeel zou de minister hebben onderhandeld met het OCMW van de stad Kortrijk en de VDAB. Deze vereniging heeft ook aan de stad Kortrijk gevraagd om een overbruggingskrediet van 10 miljoen frank te krijgen. De stad besloot deze lening te weigeren omdat er blijkbaar een rapport was neergelegd.

De problematiek van de VZW is verbonden met de cofinanciering met Europese middelen uit de ESF-fondsen. De dienst, die de ESF-fondsen beheert, zegt dat er een dubbel gebruik zou zijn van publieke cofinanciering. Is dat waar ? Bij de aan-

vraag van de financiering zou men het aantal opleidingsuren artificieel hebben verhoogd en de werkloosheidsuitkeringen niet hebben aangegeven.

Mijnheer de minister, de sluiting heeft voor enige beroering in de regio gezorgd. Er werkte een groot aantal mensen in deze VZW, en de vereniging nam initiatieven ten voordele van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. Aan deze groep besteedt u toch nogal wat aandacht.

Hoelang slepen deze moeilijkheden reeds aan ? Waarom heeft de Vlaamse overheid niet eerder een oplossing geboden ? Welke stappen ondernam uw administratie ? Doordat de Europese Commissie opmerkingen maakte via het ESF-programma, was er sprake van een vertrouwensbreuk met de commissie en werd het nieuwe ESF-programma op de helling gezet. Klopt dit ? Hoe is het zover kunnen komen ?

In welke mate kan de Vlaamse administratie de terug te vorderen subsidies nog daadwerkelijk innen ? Wat is de aansprakelijkheid van de directie van de instelling, van de leden van de raad van bestuur en van de algemene vergadering ? Betekent het scenario dat de VDAB en het OCMW van Kortrijk het personeel en de activiteiten zouden overnemen, geen bijkomende budgettaire last voor beide instanties ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, deze materie is gevoelig. Ik wik dan ook mijn woorden. Dit dossier vond ik in de kast toen ik aantrad als minister van Werkgelegenheid. De bewuste VZW werd tijdens de controle van november en december 1998 over het boekjaar 1997 door de Europese Commissie terecht afgewezen wegens onregelmatigheden. Ondanks die terechtwijzing en het Europees rapport heeft de vorige Vlaamse regering toch uitbetalingen gedaan aan

Landuyt

Protheus. Daarop werden door de Europese Commissie alle EU-middelen in het kader van ESF 3 voor de periode 1994-1999 geblokkeerd, en kwam het werkveld onder druk.

Ik startte mijn taak op het moment van de vertrouwensbreuk tussen Vlaanderen en de Europese Commissie. Deze zeer onaangename situatie speelt me tot op heden parten. Van bij mijn aantreden heb ik getracht om een diplomatische weg te bewandelen. In oktober 1999 werd dan ook de vertrouwensbreuk met de EU hersteld.

Wèl werd door de Vlaamse regering een Vlaams overbruggingskrediet van 6 miljoen frank gegeven om de voortgang van de lessen van de stagiairs niet in het gedrang te brengen. Die mensen mochten immers niet het slachtoffer worden van fouten van anderen. Ook VZW Hefboom voorzag in een overbruggingskrediet van 3,3 miljoen frank. Dit overbruggingskrediet werd verleend met als uitgangspunt het vrijwaren van de voortzetting van de cursussen voor dit kwetsbare doelpubliek. Er werd niet in middelen voorzien voor de structuur als zodanig. De opvolging van de besteding van deze middelen gebeurde bovendien door een externe boekhouder.

Op 31 januari 2000 vaardigde de EU dan een beschikking uit waarin zij via de Vlaamse regering de terugbetaling van 18 miljoen frank van de VZW vroeg. Hierop richtte de administratie een schrijven aan de VZW om deze middelen terug te vorderen. We kunnen deze taak niet ontlopen.

Op 17 maart 2000 hebben we getracht iedereen rond de tafel te krijgen om tot een oplossing te komen. De doelstelling bleef dat de cursisten, en eventueel het personeel, hier niet het slachtoffer mochten van worden. De verantwoordelijken van Protheus hebben er dan eigenaardig genoeg voor geopteerd om een procedure in kort geding te voeren, niet tegen de Europese Unie maar tegen de Vlaamse regering.

Het kort geding werd afgewezen op 8 mei 2000. Door die procedure hebben we enige tijd verloren om een praktische oplossing te bieden voor de problemen. De Vlaamse regering had besloten niet te procederen tegen en discussies te voeren met Europa. We hebben getracht de zaak op een diplomatische manier recht te trekken. Ik was vooral bezorgd om de vele miljarden franken die ik in een volgende fase van Europa moet krijgen.

Mijnheer Laverge, u had ook een vraag over de vertrouwensbreuk. Het dossier-Protheus had een zeer negatief effect op onze contacten met de EU, aangezien de vorige Vlaamse regering uitbetalingen heeft gedaan terwijl ze wist dat er fouten waren begaan. De VZW zelf heeft het ons ook nooit gemakkelijk gemaakt.

Voor de onderhandelingen over het programma 2000-2006 ben ik persoonlijk bij de bevoegde commissaris geweest om te streven naar een zeer sluitend systeem. We hebben door onze manier van handelen gelukkig aangetoond dat we ons onderwerpen aan de spelregels en dat we niet op een agressieve manier willen procederen. De verantwoordelijken van de VZW volgden blijkbaar een andere stijl. Ze hebben zich nogmaals tot de Vlaamse regering gericht omdat ze die in vroegere tijden blijkbaar wel konden verleiden tot ongeoorloofde uitbetalingen.

Op uw vraag in welke mate de Vlaamse administratie de terug te vorderen subsidies nog daadwerkelijk kan innen, kan ik het volgende antwoorden. De VZW heeft zich in ontbinding gesteld. Gezien de schuldvordering is dat nogal logisch. Zoals bij elke vereffening dient de Vlaamse administratie als beheerder van de ESF-middelen op te treden na vereffening als schuldeiser.

Indien de VZW verdere juridische stappen zet en in beroep gaat of naar het Hof van Luxemburg stapt, kan de beschikking van de EU alsnog nietig worden verklaard. Dat heeft ze echter nog niet gedaan. Deze procedures kunnen veel tijd en geld in beslag nemen. Ik weet bovendien niet welke optie de VZW ter zake heeft genomen. De optie van de Vlaamse regering is in ieder geval dat we niet in beroep gaan. Met wederzijdse analyses hebben we getracht na te gaan wat er fout is gelopen.

Ik wens mij niet uit te spreken over de aansprakelijkheid van de instelling, van de leden van de raad van bestuur en de algemene vergadering. Ik weet immers niet welke procedures er nog kunnen worden gevoerd. Ik wil geen bepaalde stelling innemen. Ik weet niet in welke positie we zullen zitten wanneer er een procedure wordt opgestart. We zullen ons enkel verdedigen ; we gaan niet in tegen de Europese Unie. Ze had argumenten om te zeggen dat er fouten waren begaan.

De gesprekken over de budgettaire implicaties voor het OCMW en de VDAB worden op dit ogenblik gevoerd in het hoofdbestuur van de VDAB, het regionaal kantoor in Kortrijk en het OCMW. Het kabinet volgt de situatie op de voet.

Landuyt

Het doel is dat de cursisten niet het slachtoffer van de situatie mogen worden. We zoeken naar een duurzame oplossing. We proberen de werking te redden via wederzijds engagementen. Op die manier wordt ook de ondersteuning door het noodzakelijke personeel gevrijwaard. Het spreekt voor zich dat we minder gemotiveerd zijn om mensen die zich de laatste tijd ledig hebben gehouden met te procederen tegen de Vlaamse overheid, in dienstverband aan te werven.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de minister, indien ik u goed heb begrepen zal de VZW worden ontbonden. Zal het bedrag van 18 miljoen frank worden opgehoest door de Vlaamse Gemeenschap ?

Minister Renaat Landuyt : Wij treden op als beheerder. We moeten alles doen om het geld te recupereren. Dat is onze plicht.

De heer Jacques Laverge : U zult het niet recupereren. U zult het dan ook moeten terugbetalen aan het Europees fonds.

Minister Renaat Landuyt : Dat is niet helemaal zeker. Ik probeer daar nog over te overleggen. Het gaat daarbij over de functie van de beheerder van dit geld. Ik probeer er het beste van te maken.

De heer Jacques Laverge : Er wordt gesuggereerd dat de VDAB niet graag heeft dat dergelijke VZW's functioneren. Ze zitten immers op het terrein van de VDAB. De VDAB zou de VZW dan ook in een wurggreep hebben gehouden. Mijnheer de minister, kunt u dit bevestigen ?

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laverge, het is goed dat u dit aanhaalt. Dan schiet u op de verkeerde. Sommigen zouden beter zichzelf met de vinger wijzen. De VDAB zorgt er net voor dat de werking wordt gered. Ze wenst die zeker niet over te nemen. De VDAB heeft er overheidsgeld voor over om de cursisten te helpen. In de Kortrijkse werkwinkel, de eerste in Vlaanderen, werd die VZW ook als een partner opgenomen.

Men kan zeker niet zeggen dat de VDAB in dit dossier één of andere handeling heeft gesteld om een storende derde tegen te werken, integendeel. De problemen hebben te maken met het feit dat de vorige Vlaamse regering uitbetalingen heeft ver-

richt met Europees geld terwijl men duidelijk wist dat dit niet mocht.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het afsprakenkader met de sociale partners inzake het algemeen verbindend verklaren van Vlaamse CAO's

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot de heer Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over het afsprakenkader met de sociale partners inzake het algemeen verbindend verklaren van Vlaamse CAO's.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik verwijs naar de beleidsnota Werkgelegenheid. Daarin wordt aangekondigd dat er een decretaal kader zou worden gecreëerd waardoor de afspraken tussen de sociale partners over Vlaamse beleidsmateries algemeen verbindend zouden worden. Hierover zijn trouwens ook persnota's van de bevoegde minister en van de Vlaamse regering verschenen in de FET.

Door deze CAO's algemeen verbindend te verklaren zouden gelijkwaardige inspanningen op het vlak van opleiding en vorming kunnen worden opgelegd. Hierdoor zouden een aantal negatieve externe effecten worden uitgeschakeld. Deze Vlaamse akkoorden op sectoraal of bedrijfsvlak zouden het sociaal overleg in Vlaanderen ook kunnen versterken en verdiepen. Dit heeft niets te maken met de symboliek van de Vlaamse Leeuw, maar met de vorming van een goede sociale en democratische samenleving in Vlaanderen.

Vermits deze sociale akkoorden een belangrijke toegevoegde waarde aan de goede werking van de arbeidsmarkt kunnen geven, is het gepast even dieper in te gaan op de stand van zaken met betrekking tot dit dossier. Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding van het decretale kader waardoor de afspraken tussen de sociale partners betreffende Vlaamse beleidsmateries algemeen verbindend zouden worden ? Werden er werkgroepen opge-

Bogaert

richt ? Zo ja, welke ? Wanneer zullen de voorbereidende werkzaamheden ten einde lopen ? Kunt u een exhaustieve lijst geven van de aangelegenheden waarover afspraken mogelijk moeten zijn ? Zullen de Vlaamse akkoorden ook gelden voor Brussel ?

Richt u zich in eerste instantie op bipartite akkoorden, of wordt er ook aandacht besteed aan tripartite algemene kaderakkoorden ? In dat verband wordt gewag gemaakt van convenants. Wat wordt hier precies mee bedoeld ? Meent u dat het paritaire beheer moet worden overgenomen ? Moet men zich op dit punt baseren op het federale CAO-model ?

Uw vraag over bipartite of tripartite overeenkomsten is overbodig, want het gaat om het algemeen verbindend verklaren van overeenkomsten tussen werkgevers en werknemers. Dit is het klassieke model tussen twee partijen. Ikzelf heb al akkoorden tussen drie partijen afgesloten. Deze overeenkomst is steeds mogelijk. Die zaak wordt dan uitgevoerd via een regeringsbeslissing achteraf.

Er bestaan trouwens ook al Vlaamse CAO's bij de openbare diensten. Ze zijn enkel bindend voor Vlaamse openbare instellingen. Hier geldt het regionaal criterium. Men moet eigenlijk spreken over het algemeen verbindend verklaren van CAO's inzake de Vlaamse bevoegdheden.

Het federale model moet als inspiratiebron dienen voor een Vlaams initiatief. Dit systeem wordt in

België, in Europa en op het niveau van de Internationale Arbeidsorganisatie positief beoordeeld. We moeten het warm water niet opnieuw uitvinden.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Werden er werkgroepen opgericht ? Wanneer denkt u dat een en ander op poten zal staan ?

Minister Renaat Landuyt : De methode is zeer informeel. In samenspraak met de SERV klaren we de problemen uit. Dit zal toelaten om zeer vlug een regeringsbeslissing te treffen als de regering een akkoord bereikt over het invoeren van het systeem.

De heer André-Emiel Bogaert : Zal dit gebeuren tijdens de tweede helft van dit jaar ?

Minister Renaat Landuyt : Ik hoop het. Ik doe er alles aan om het werkveld te overtuigen en om misverstanden uit de weg te ruimen. Vanavond spreek ik bijvoorbeeld in de universiteit van Antwerpen over de Vlaamse CAO's. Het is de bedoeling om het sociaal overleg bij ons institutioneel in te bedden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.41 uur.*
